

İçindekiler

"Bir Kuş Olup Uçmak Gerek"	11

Kuşların Mektupları

Bir Kanaryadan Mektup	29
Hüdhüd Kuşundan Mektup	33
Cennet Kuşundan Mektup.....	37
Kazlardan Mektup.....	39
Sahil Kırlangıçlarından Mektup	42
Saka [Pelikan] Kuşundan Mektup.....	45

Kuş Sohbetleri

Hikâye-i Mevlidî'n-Nebî'den Güvercin Hikâyesi	51
Hız. Ebubekir'in Kuşa Seslenişi	53
Kelîle ve Dimne'den Beydaba.....	54
Kral ile Kuş	55
Güvercin, Tilki ve Leylek	60
Leyla ile Mecnun'dan - Nizâmî-i Gencevî	62
Mecnunun Karga ile Konuşması	62
Mahzen-i Esrar'dan - Bülbul ile Doğan'ın Hikâyesi.....	64
Mesnevî'den - Mevlânâ	65
Bostan'dan - Sâdî-i Şîrâzî	66
Akbaba ile Çaylak Hikâyesi	66
Adudüddeve Hikâyesi	67
Gülüstan'dan	68
Feleknâme'den - Gülşehrî	69
Leylek ile Bülbulün Hikâyesi	69
Baharistan'dan - Abdurrahman Câmî	73
Güvercin Hikâyesi	73

Serçe Hikâyesi.....	73
Tavus Hikâyesi.....	74
Latifler Kitabı'ndan - Lâmiî Çelebi.....	75
Doğan ile Tavuk.....	75
Karga ile Tavus.....	76
Puhu - Fenelon.....	78
Niçin Kırlangıçlar Yuvalarının Yalnız Yarisını İnşa Ederler?	79
Tavşanla Serçe - A. Ulvî.....	80
Masal ve Efsanelerin Kuşları.....	83

Masal ve Efsanelerin Kuşları

Mavi Serçe Efsanesi - Rosemonde Gérard.....	83
Ferec Ba'de'ş-Şidde Hikâyeleri'nden: Simurg ile Süleyman'ın Hikâyesi...86	
Kırk Vezir Hikâyeleri'nden	107
Serçe ile Dişisi - Kadınefendinin Anlattığı Hikâye-.....	107
Hünerli Doğanın Değeri.....	109
Leylek Padişah - Süleyman Tevfik.....	110
Bülbül - Ahmed Cevad [Emre]	128
Kuşgular - Ziya Gökalp	133
Tasa Kuşu - Eflatun Cem Güney	138
Gül, Bülbül Masalı - Tâhirü'l-Mevlevî.....	142
Şark Efsanelerinde Gül ve Bülbül - Tahir Harîmî Balcıoğlu.....	145
İrem Bağ'ında Bülbül ve Şeyda.....	146

Mesellerin Kuşları

Mesel Kitabı'ndan - Diyabekirli Said Paşa	153
Nuh'un Kargasından Daha Yavaş.....	153
Zummâh'tan Daha Uğursuz.....	153
Şerrin En Şerlisi Küçük Olanıdır	154
Zayıf, Kuvvetli; Zelîl de Azîz Oldu.....	154
Çocuklarına Mükkâ' Kuşu Kadar,	
Bari Bana da Hummara Kuşu Kadar Ver	155
Azgın Aslanı Avlar da Karga Sesi Duyunca Kaçar.....	155
Onların Üzerine Ankâ Süzölüp Uçtu.....	156
Lubed Üzerine Sonsuzluk Geldi	156
Sanihatü'-Arab'tan - Muallim Naci.....	158
Sen Devekuşu Sahibesine Benzersin	158

Bırak Bağirtlağı, Uyusun	158
Nuh'un Kargası	159
Makâmât-ı Harîrî'den	162
Atalar Sözünde Kuşlar	161
Mânilerin Kuşları - Kilisli Rifat Bilge	168
Ninnilerin Kuşları	176

Edebiyatın Kuşları

Hâfız-ı Şîrâzî'den	183
Fuzûlî'den	184
Taşlıcalı Yahya'dan.....	185
Nedim'den.....	185
Güvercin - Fenelon.....	186
Bülbüle Hitap - Lamartine.....	188
Çayır Kuşu - Shelley	191
Bıldırcın - İvan Turgenyev.....	194
Mahpus Kartal - Dostoyevski.....	200
Kartalın Ölümü - Jose Maria de Heredia	203
Bir Hapishane'den - Paul Marie Verlaine.....	203
Bülbülün Âşıkâne Halleri - Ahmed Midhat.....	204
Güvercinler - Ahmed Midhat.....	208
Bahtiyar Prens - Oscar Wilde.....	215
Bir Kuş Yuvasının Menkıbesi - Selma Lagerlöf	227
Bahçıvan - Rabindranath Tagore.....	236
Kuşların Sultanı! - Şehbenderzade Filibeli Ahmed Hilmi	237
Kuşların Sultanı'nın Vefatı.....	240
Bülbül - Mehmed Celal.....	243
Mizzaro Kargası - Luigi Pirandello	245
Şahin Türküsü - Maksim Gorki	250
Uçun Kuşlar - Rıza Tevfik Bölükbaşı.....	257
Bülbül - Mehmet Akif Ersoy	258
Şarktan Haber - Muhammed İkbal	260
Uçak.....	260
Yedi Güvercin - Halil Cibran.....	262
Yüreğimin En Derin Yerinden.....	262
Bir Haydut Kuş - Memduh Şevket Esendal.....	263
Horoz - Ömer Seyfeddin.....	267

Papağan.....	274
Rindlerin Ölümü - Yahya Kemal.....	275
Leylek - Ahmed Haşim.....	276
Güvercin Avı - Yakup Kadri Karaosmanoğlu.....	277
Gurbet Hatıraları'ndan Keklik - Refik Halid Karay.....	282
Kuş Yemi - Reşat Nuri Güntekin.....	285
Gündüzünü Kaybeden Kuş - Halikarnas Balıkcısı.....	287
Saka Kuşu.....	290
Saatçi Tavuk.....	292
Faruk Nafiz Çamlıbel'den - Gurbet.....	297
Güvercin ve Kartal.....	299
Zaman Kırıntıları'ndan - Ahmet Hamdi Tanpınar.....	302
Yusufçuk - Necip Fazıl Kısakürek.....	303
Garipcik.....	306
Son Kuşlar - Sait Faik Abasıyanık.....	307
Kırlangıçlar - Sabahattin Ali.....	312
Kazlar.....	316
Ziya Osman Saba'dan Sebil ve Güvercinler.....	321
Martı - N. Şevernitska.....	322
Gurûb Vakti Kargalar - Behiç Enver.....	324
Av Edebiyatı'ndan - Sezai Karakoç.....	327
Bülbül.....	328

Rüyaların Kuşları

Tâbirname-i İbn-i Sîrîn'den.....	331
Hazâ Kitab-ı Tabirname Kavlı-i Câfer-i Sadık'tan.....	332
Tâbirname-i Muhyiddin Arabî'den.....	333
Buhtunnasr'ın Rüyası Muhammed el-Yemenî'den.....	335
Hat ve Hattâtân'dan Habib İsfahanî Nesta'lik Hattını Doğuran Rüya..	337
Âriflerin Menkıbeleri'nden Ahmed Eflâkî.....	339
Sevâkıb-ı Menâkıb'dan -Menkıbelerin Parlak Yıldızları-	
Derviş Mahmûd-ı Mesnevî-Han.....	340
Şerh-i Mesnevî'den.....	341
Saltukname'den Ebûlhayr-i Rûmî Frenk Alyon'un Rüyasını	
Sarı Saltuk'un Tabiri.....	342
Tekfur'un Rüyası.....	343
Sarı Saltık'ın Rüyası ve Tabiri.....	345

Halifenin Rüyaları İslamda Rüya ve Rüya Tabiri'nden	
Annemarie Schimmel	346
Ve Monna Rosa'dan Sezai Karakoç	353

Tasavvufun Kuşları

Muhyiddin İbnü'l-Arabî İnsanlık Ağacı ve Dört Ruhanî Kuş.....	357
Küllî Ağacın Konuşması'ndan	358
Gerdanlıklı Güvercinin Konuşması	359
Kral Kartalın Konuşması.....	363
Garip Ankanın Konuşması.....	367
Kara Karganın Konuşması	368
Mevlânâ Mesnevî'den	373
“Dört Kuş Al, Onları Yanında Topla” Âyetinin Tefsiri.....	373
Kaz Bahsi.....	376
Tavus Kuşunun Tabiatı ve İbrahim Aleyhisselâmın	
Onu Kesmesindeki Sebep.....	381
İbrahim Halil Aleyhisselâmın Kargayı Öldürmesi.....	392
İbrahim Aleyhisselâmın Horozu Kesmesi	395
Bir Tâcirle, Onun Kafeste Mahpus Bulunan Tûtîsinin Hikâyesi ve	
Tûtînin Hind Tûtîlerine Haber Göndermesi.....	399
İsâ Aleyhisselâmın Çamurdan Yaptığı Kuş Şekline Üfleyince	
Kuşun Canlanıp Uçması.....	438
Mesnevî'den Kuşlarla İlgili Diğer Bahisler	440
İnsanın Kuş Ötüşü Taklidi Yapması.....	440
“Padişahın Doğan Kuşunu Köylü Bir Kocakarının Evinde Bulması”	448
Tavuk Altındaki Yumurtadan Çıkmış Kaz Yavruların Kissası.....	460
Kuşu Görmek	462
Bir Yoksul, Evin Birinden Ne İstediye “Yok” Cevabını Aldı.....	463
Yedi Meclis - Mecâlis-i Seb'â'dan	465
Yunus Emre	469
Çıktım Erik Dalına'dan	471
Müzekki'n-Nüfûs'dan Eşrefoğlu Rûmî	481
Rivâyet.....	481
İplik Hikâyesi	482
İsmâil Hakkı Bursevî - Rûhu'l-Beyân'dan	485
[Dört Kuş]	485
Hz. Nuh'un Karga ve Güvercini	489

Uçuşan Kuşlar.....	490
Kuşların Zikirleri.....	492
Dağlar ve Kuşlar	496
Hayret Verici Üç Kuş	498
Ebabil Kuşları.....	499
Mehmed Ali Ayni Tasavvuf Tarihi'nden	501
Harakânî - Fakrın Makamları'ndan.....	501

Son Fasıl: Kuş Siniri - Şule Gürbüz'den

Kuş Siniri.....	505

